

BOOMVEILIGHEID

Patrick Jansen

april 2023

Juridische basis boomveiligheid

Kelderluikcriteria (uitspraak Hoge Raad 1965)

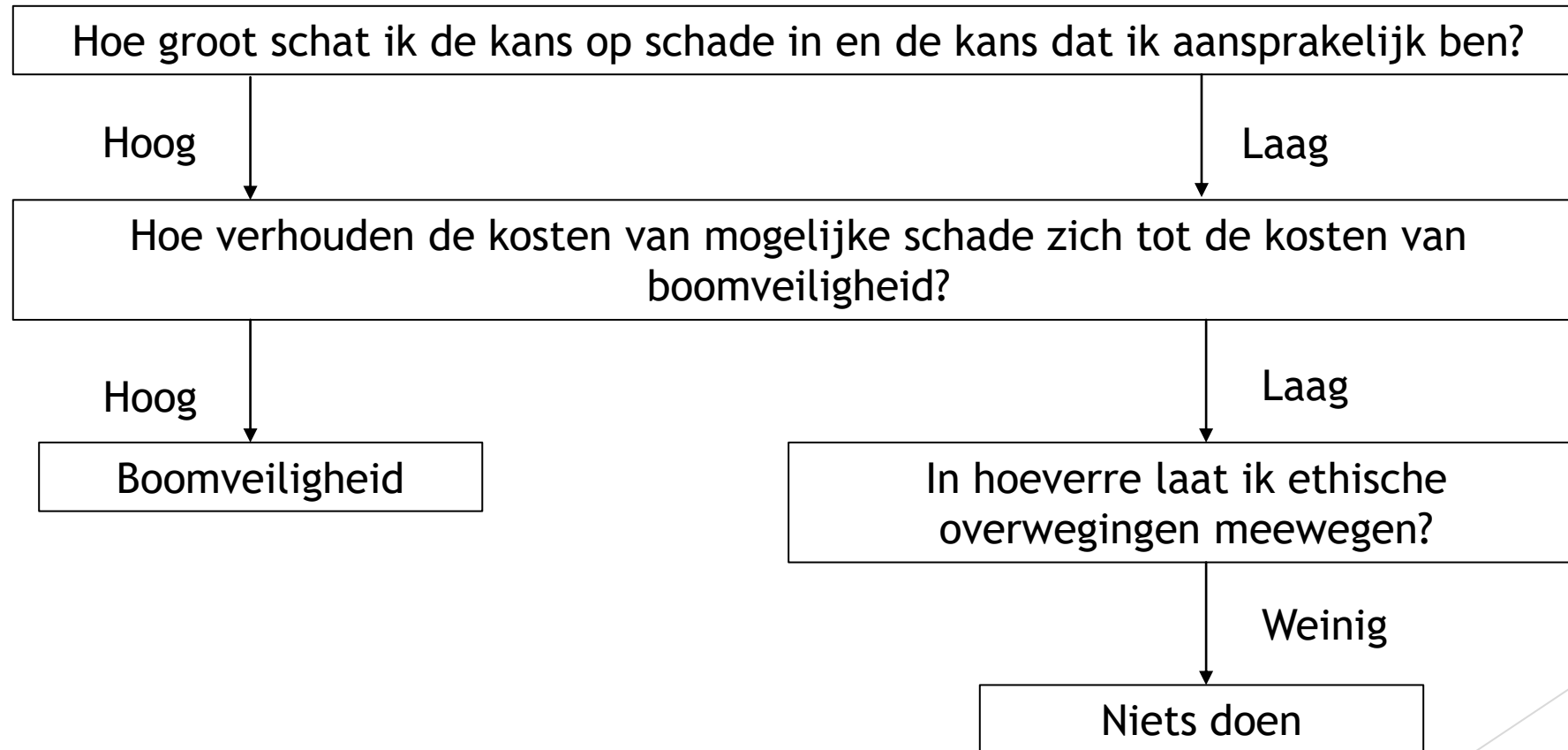
- ▶ Hoe waarschijnlijk is het dat een bosbezoeker niet oplettend en voorzichtig is?
  - ▶ Geen bijzondere oplettendheid verwacht
- ▶ Hoe groot is de kans dat ongevallen ontstaan in bossen als gevolg van vallende takken en bomen?
  - ▶ Ongevallen komen voor, maar door de nadruk op incidenten lijkt de kans soms groter van dat deze daadwerkelijk is
- ▶ Hoe ernstig kunnen de gevolgen zijn?
  - ▶ Kan aanzienlijk zijn, vooral bij letsel
- ▶ Hoe bezwaarlijk zijn de te nemen veiligheidsmaatregelen?
  - ▶ Volgende sheet

Bezwaarlijkheid boomveiligheid

- ▶ Ecologisch: Staand dood hout wordt liggend dood hout (holten e.d.)
- ▶ Economisch: Kosten boomveiligheid over algemeen hoog, maar afhankelijk van o.a.:
  - ▶ Frequentie
  - ▶ Meenemen tijdens houtoogst of speciale controles
  - ▶ Aantal werkgangen
  - ▶ Hoogte takkensnoei
- ▶ Veiligheid: handmatige kap dode bomen is risicovol

Boomveiligheid in de praktijk

Boomveiligheidsplan

- ▶ Risicokaart
- ▶ Maatregelen
- ▶ Frequentie
- ▶ Uitvoering
- ▶ Communicatie
- ▶ Calamiteiten
- ▶ Registratie
- ▶ Evaluatie

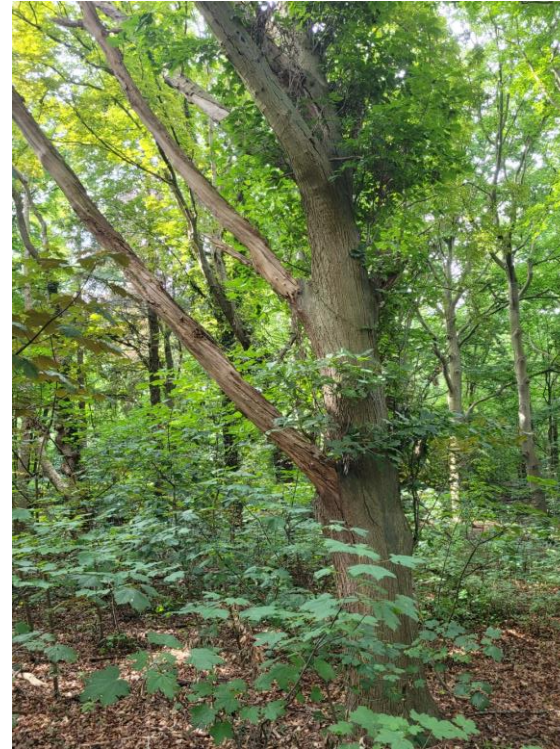
Risicokaart

- ▶ Mate van risico afhankelijk van o.a.:
  - ▶ Gebruikersintensiteit
    - ▶ Parkeerplaats, uitgepijlde route etc
  - ▶ Type gebruik
    - ▶ Wandelen, fietsen, brommer, auto
  - ▶ Kans op vallende takken en bomen
    - ▶ Bosreservaat/multifunctionele bossen, aftakelende laan, boomsoort
- ▶ Veelal 3 risicocategorieën: laag, middel en hoog

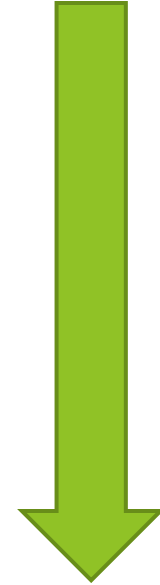
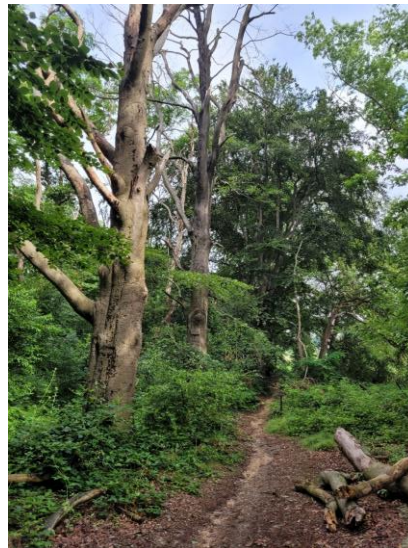
Risicokaart

- ▶ Mate van risico afhankelijk van o.a.:
  - ▶ Gebruikersintensiteit
    - ▶ Parkeerplaats, uitgepjlde route etc
  - ▶ Type gebruik
    - ▶ Wandelen, fietsen, brommer, auto
  - ▶ Kans op vallende takken en bomen
    - ▶ Bosreservaat/multifunctionele bossen, aftakelende laan, boomsoort
- ▶ Veelal 3 risicocategorieën: laag, middel en hoog

Maatregelen

- ▶ Niets doen
- ▶ Aanpassing recreatieve infrastructuur
  - ▶ Verleggen route, afsluiten pad, verplaatsen recreatieve voorziening
- ▶ Meenemen met houtoogst (alleen kap, geen snoei)
- ▶ Quick scan
- ▶ Boomsgewijze inspectie (bijv. VTA)
- ▶ Fysieke maatregelen aan boom

Duurder

Frequentie

- ▶ Gekoppeld aan risicocategorie:
  - ▶ Laag: 5-6 jaar (dunningscyclus)
  - ▶ Middel: 2-3 jaar (bijv. routes)
  - ▶ Hoog: 1 jaar (komt weinig voor in bossen)
- ▶ Oppassen voor ‘maximale zekerheid’

Uitvoering

- ▶ Risicokaart vertalen naar planningskaart (Wanneer doe ik wat in welk gebied?)
- ▶ Alleen valzones
- ▶ Alleen bomen en takken die vóór volgende boomveiligheid risicovol zijn
- ▶ Bomen
  - ▶ Controle en velling apart of tegelijkertijd
  - ▶ Attentiebomen = habitat, beleving, cultuurhistorie (NBwet, aanpassen recreatieve infrastructuur, kandelaberen) → categorie hoog
- ▶ Takken
  - ▶ Alleen risicovolle takken (over pad hangend / bijvoorbeeld vanaf 6 cm doorsnede)
  - ▶ Alleen takken tot 6 meter hoogte? (daarboven hoogwerker of klimmen)
- ▶ Buiten groeiseizoen voor beter zicht, maar minder makkelijk om dode bomen te herkennen
- ▶ Veilig vellen

Communicatie

- ▶ Communicatie sluit aansprakelijkheid niet uit, maar vermindert dit wel
- ▶ Kans op claims neemt af?

Calamiteiten

- ▶ Zorg voor een meldpunt voor risicovolle situaties
- ▶ Speciale oplettendheid verwacht bij beheerders en bezoekers, maar storm is zelden een reden om aansprakelijkheid van bosbeheerders af te wijzen
- ▶ Neem snel actie
  - ▶ Risico wegnemen
  - ▶ Paden afsluiten, bebording, communicatie

Registratie

- ▶ Rapportage (digitaal)
  - ▶ Op welke data zijn welke gebieden gedaan en door wie?
  - ▶ Attentiebomen (en bomen die zijn ingeschat als niet risicovol) registreren
→ categorie hoog

Verzekeringen

- ▶ Vlaanderen: collectieve polis burgerlijke aansprakelijkheid
- ▶ Nederland: individuele aansprakelijkheidsverzekeringen beschikbaar